Nejlepší český list na západě.

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING MEDIUM

Založen r. 1871. — Ročník 38. Omaha, Neb., ve středu 17. března 1909. Číslo 34.

Zprávy americké.

Z WASHINGTONU.

61. kongres.

V pondělí tohoto týdne, dne 15. března, sešel se 61. kongres Spoj. Států k mimořádnému zasedání, aby se v něm projednala palčivá otázka celní. V kongresu tomto zasedati bude v senátu 58 republikánů, 32 demokratů, a 2 místa jsou dosud nevyplněná. V sněmovně poslanecké zasedati bude 219 republikánů, 171 demokratů, a 1 místo je nevyplněné. Ačkoliv v době, kdy tyto řádky píšeme, nevíme s určitostí, kdo bude zvolen předsedou čili "mluvčím" dolní sněmovny, soudí se všeobecně, že jím bude opět poslanec Cannon z Illinoisu, vzdor protestu některých poslanců, tak zvaných "povstalců", kteří jsou proti jeho diktátorství a velkému vlivu, který úřad ten s sebou nyní přináší. V kaukusu republikánském, který odbýván byl minulou sobotu, obdržel Cannon 167 hlasů, a všichni úředníci sněmovny poslanecké byli znovunavrženi. — Jak již výše praveno, jednáno bude v tomto zasedání kongresu hlavně o úpravě cla, kteroužto otázku by měl rád co nejdříve odbytou nový president pan Taft. Minulý kongres nemohl o otázce této jednati, poněvadž tak zvaní "povstalci", odpůrci libovlády předsedy Cannona, se vší rozhodností hodlali vypracovati nová sněmovní pravidla, jež by práva předsedova značně zkrátila. Leč nyní očekává se zdárná práce, an president přidal se zřejmě na stranu Cannonovu, a řekl "povstalcům" přímo, že země si žádá neodkladnou opravu cla a to že jest daleko důležitější pro blaho země a pro úspěch jeho správy, nežli jejich hádky o sněmovní pravidla aneb o sněmovního předsedu. — Kabinet Taftův jest též na straně Cannonově a rovněž i rep. senátoři, kteří všichni působí na ostatní poslance v zájmu svého chráněnce. — Jak poslední zprávy oznamují, "povstalci" zvítězili, a pověstná Reidova pravidla padla, avšak Cannon byl zvolen předsedou sněmovny.

Jakmile bude sněmovna sorganizována, předloží poslanec Payne, republikán z New Yorku, k projednání předlohu celní, jež v budoucnosti bude známa jako Payne-ova celní předloha. Největší boj sveden bude při její projednávání při odstavcích o clo na surové dřevo, jež sníženo má býti o 50 proc., a na kůže, jež dány by byly na volnou listinu. — Otázka válečné daně španělsko-americké bude oživena, neboť se bude požadovati daň z piva a z dědictví.

Mezi kongresníky panuje přítomně živý zájem o přeložení inauguračních slavností presidentských ze 4. března na 30. dubna, kdy byl první president Soustátí, Jiří Washington, nastolován. Jako příčina k této změně udává se měnivé a nepříznivé počasí v měsíci tom panující, což působí nesnáze a nepříjemnosti tisícům občanů, kteří se do Washingtonu sjedou k inauguraci z celého Soustátí. Před několika roky bylo jednáno o tom, zda-li by se neměl učiniti zákonodárný pokus v kongresu, aby slavnost nastolení byla přeložena na 30. dubna, a ačkoli se o to zajímalo mnoho předních politiků, přece se ničeho nedocílilo a zůstalo při starém. Nyní se počalo o tom do opravdy znovu mluviti a zasazují se o změnu tu četní předáci v politice bez rozdílu stran, a jest proto naděje, že se snaha ta potká s lepším úspěchem, nežli tehdy, poněvadž zasedání kongresu následuje těsně po té děsné vichřici při nastolení a každý člen bude to míti na mysli a bude tím spíše povzbuzen, aby pro přeložení slavností hlasoval.

Kněz proti socialistům.

V Manitowoc, Wis., pustil se minulou neděli v kostele páter Kutiszenski, Polák, zle do socialistů, a při té příležitosti předčítal přítomným osadníkům oběžník od papeže, dle něhož prý má za povinnost takto kázati a bezpochyby že tak bude kázáno ve všech katolických kostelích v zemi. Nařídil pak svým farníkům, kteří snad přináležejí k nějakému socialistickému spolku, aby buď z něho vystoupili a nikdy více se k němu nehlásili, aneb aby vystoupili hned z církve a nikdy nu do kostela nepřicházeli, aby ještě jiné osadníky nenakazili. Příčina tohoto jednání faráře spočívá v tom, že tamní socialisti navrhli ze svého středu za městského pokladníka Petra Kaufmanna, jenž jest také členem katolické obce. Kaufman však dal se knězem přemluviti a pak vyhrůžkou prokleti a vyobcováni z církve, čímž by ztratil všechny hlasy svých rodáků, a vzdal se jmenování a vystoupil ze strany socialistické.

Bonaparte vstupuje do soukromí.

Dne 4. března skončil svůj úřad jako nejvyšší návladní pan C. J. Bonaparte, a v těchto dnech odebral se do svého domova do Baltimore, aby věnoval se zcela svému právnickému povolání. Odstupující tento muž byl bez odporu jednou z nejzajímavějších osobností ve Washingtonu. Byl jedním z nejpřednějších radců administrace Rooseveltovy, sloužě v kabinetu jeho nejprve v hodnosti ministra námořnictví, později jako ministr práv. Bonaparte v posledním svém úřadě vyvinoval pozoruhodnou činnost zvláště v pronásledování zločinných korporací a povždy bude vzpomínáno na soud, který vedl proti Standard Oil Co. Pravda jest, že v snahách svých byl málo úspěšným, vinu toho nemožno však přičítati jemu. Jiný sekretář sotva byl by mohl v poměrech nynějších více učiniti. Jako právní znalec těší se velkému věhlasu, ač jest více právník theoretik, učenec, než právník praktický. Praksi ponechává jiným, jemu se nezamlouvá, jako nezamlouvala se mu při státnictví obyčejná, sprostá politika se svými nízkými taktikami, jež mu ve Washingtonu způsobily mnohou trpkou chvíli. Na osobu jeho v ministerské radě Rooseveltově pohlíželo se často jako na zástupce katolicismu v Americe a to snad právem. Známá náklonnost p. Rooseveltova ku katolíkům snad byla příčinou, že Bonaparte stal se mužem národní pověsti. V marylandské politice bude vliv jeho as znatelným po nějaký rok, neboť všeobecně se má za to, že president Taft nehýlí se k němu o radu při jmenování úřadníků spolkových v Marylandu. Zvláštní rys povahy Bonapartovy při jeho úřadování byl, že naprosto nedbal úsudku časopisectva o jeho činech.

Žaloba proti olejnímu trustu padla.

Neslavně skončil druhý soud proti olejnímu trustu. V těchto dnech došla z Chicaga zpráva, že soudce Anderson, před nímž záležitost ona byla projednávána, nařídil porotě, aby obžalovaný trust uznala nevinným a případ byl ze soudu vyhozen. Trestí rozhodnutí Andersonova je to, že vláda nemá dostatečných důkazů, aby mohla trust stíhat pro porušení Elkinsova zákona, zapovídajícího požadování nebo přijímání srážek od železnic z pravidelných dopravních sazeb. — Soudce Anderson od počátku tohoto druhého přelíčení najevil mnoho zájmu pro vládní žalobu a jeho rozhodnutí v jednotlivých předběžných otázkách bylo vesměs nepříznivé vládě. Přímo při svém rozhodnutí poukázal na to, že vláda nedokázala určité dopravní sazby na železnici, od které trust dle žaloby dostával nezákonité srážky a že již appelační soud nařídil, že důkazy v tomto směru měly by býti úplnějšími. Tvrdil dále, že počet jednotlivých žalob a přestupků byl neurčitý a přehnaný a důkazy v jednotlivých případech podávané nedostatečné. — Stíhání olejního trustu bylo nařízeno z Washingtonu dne 6. března 1906. Dne 27. srpna 1906 deset žalob bylo proti trustu vzneseno; 13. dubna následujícího roku byl trust uznán vinným; 3. srpna pokutoval soudce Landis trust obnosem $29,240,000; 22. července appelační soud se soudcem Grosscupem v čele pokutu zrušil. Nejvyšší soud zrušení potvrdil a nařídil nový soud. Tyž začal dne 23. února tohoto roku a skončil úplným propuštěním trustu. Toť historie onoho proslulého soudu proti olejnímu trustu, jehož hlavním representantem je známý J. D. Rockefeller. — Soudce Landis, jehož pokutu appelační soud zrušil, ale jehož rozsudek byl před nedávném ve veřejné řeči jistého vynikajícího profesora na právnické fakultě university Northwestern v Chicagu uznán za úplně správný a v mezích zákona, se jen smutně usmál, když mu bylo sděleno, jak druhé předlíčení s olejním trustem skončilo. — V žalobách proti trustu jednalo se hlavně o to, že trust ničil soutěž tím, že vymáhal si od drah srážky z pravidelných dopravních sazeb, které jeho konkurenti nedostávali a následkem toho mohl pak lépe obchodovati.

K Rooseveltové cestě do Afriky.

Mezi různými potřebami, jež p. Theodore Roosevelt povezo s sebou na lov do Afriky, nalézá se též množství léků, jež by stačily pro celý pluk vojska, a ranhojičských přístrojů bude míti s sebou rovněž velké množství. Zásoba léků obsahovati bude 15,000 dávek tabletkových, z nichž skoro 40 procent je chininu. Ostatní léky jsou proti africké zimnici a jsou v nich bubeniny, jimiž se připraví bahnitá voda v čistou a pitnou, dále léky proti hadímu uštknutí, osvěžující a uspávací léky, nože a obvazy a pod. Léky ty jsou uzavřeny v bezpečnostních neprodyšných nádobách, v aluminiových pouzdrech. Zásoby pro tuto výpravu jsou připraveny americkou firmou v New Jersey, jejíž hlavní úřadovny jsou v Londýně. Tato firma zásobila též léky známé cestovatele Livingstona, Stanley-ho, Emina pašu, Peary-ho, vévodu z Abruzzi a jiné badatele.

Taft bude jezdit v automobilu.

Dosavadní stáje v Bílém domě, v nichž chovány bylo třináct cenných koní páně Rooseveltových, budou nyní poněkud opraveny, neboť nynější president, p. Taft, dal přednost jízdě automobilové před kočárovou. Bude míti sice ve stájích několik koní, ale jen pro některé ze svých úředníků. Koně zde mnoho práce míti nebudou. Také lid washingtonský nebude na dále vídati známý presidentský kočár a jeho kočího, nýbrž jen jeho automobil a jeho chauffeura. President není obmezován nijakým zákonem v okr. Columbia v rychlosti, jakou by měl jezditi. Bude míti povoz velký a temně zelené nabarvený, kdežto jeho chof bude míti automobil menšího druhu a barvy černé. Na dvířkách obou vozů jest namalován erb Spojených Států. Chauffeur bude míti jednoho příručního.

Zhoubné tornádo.

Prudká bouře, která zuřila minulého týdne ve státu Arkansasu, způsobila děsných spoust, a i lidské životy byly při ní utraceny. — Tornádo hnalo se od Fourche Dam přes řeku Arkansas, na níž způsobilo 200 stop vysokou vodní smršť. Pohybovalo se pak směrem severozápadním. V brzku po tom následovalo silné krupobití a liják, jenž trval po mnoho hodin. Stejné tornádo přehnalo se též přes osadu Bareum, kde rovněž způsobeny ohromné škody. Na to obrátilo se do Kerr, v Lamoke okresu, kde pobořilo domy a farmář E. B. Adams utrpěl nebezpečné poranění. Byl s rodinou pohřben v troskách svého obydlí, avšak včas ještě všichni byli zachráněni. — V Hot Springs se voda valila s vrchů a sklepy a přízemky byly zaplaveny. Z Perla, Butterfield a Lonsdale se sděluje, že domy ze základů byly vyvráceny a více lidí při bouři zahynulo. — V okolí Hazen, kde je velká slovenská osada, způsobeno bylo rovněž mnoho škod. Rodina Josefa Gajdoše utrpěla snad nejvíce. Nejdříve smetla vichřice prostranné obydlí zmíněného Slováka, kde se nalézala osmičlenná rodina jeho a syn souseda p. Lawrence Chudýho. Celá budova byla odnesena do značné dálky a mrštěna o mohutný dub. Paní Gajdošová asi se třemi dětmi byla zacechána na jediné zůstavší podlaze v kuchyni, v které povstaly otvory a tam se paní ona se 4 dítkami ukryla, a tak je i sebe uchránila před jistou smrtí, neboť různé dříví, jakož i cihly z komína v ta místa místa byla tam rozzuřeným živlem shazována. Kde se nacházel p. Gajdoš a jeho syn Josef, a jak se vůbec před smrtí zachránili, jest vůbec nevysvětlitelné, neb oba drželi se okna v druhém poschodí, když shledali, že letí s celou budovou. — V městě Binkley, jež čítá asi 4,000 obyvatel, bylo 90 procent budov smeteno s povrchu země a pouze jedna obchodní budova byla zachráněna. Pokud bylo možno zjistit, bylo tam z trosek vytaženo 33 obětí katastrofy, některé se dosud pohřešují a asi 150 osob jest značně poraněno. Guvernér státu poslal na místo zhouby asi 50 vojenských stanů, přikrývky, též i potravu, neboť lid počal v zápětí trpěti nedostatkem potravy, ano bylo vše zničeno. Zbývající domky slouží za nemocnice. Vojsko je na místě neštěstí, a pomáhá udržovati pořádek. Mrtvoly jsou posílány zvláštním vlakem do Helena k uložení, než budou moci býti řádně pohřbeny. Škoda tornádem v tomto okolí způsobená odhaduje se na jeden milion dolarů.

Činnost Karla Pelanta v Čechách.

Neunavný tajemník Volné Myšlenky v Čechách, p. Karel Pelant, který proslul svými přednáškami po Americe konanými, nyní po svém návratu do Prahy horlivě mezi lidem českým šíří známosti o Americe ze zkušenosti za svého pobytu zde shromážděnými. Jak obsáhlá je činnost tohoto nadšeného pracovníka na poli osvětovém i na prospěch šíření správných pojmů o Češích amerických i o Americe vůbec, vysvítá z následujícího přehledu jím vykonané práce za šest týdnů, t. j. za 42 dnů po jeho návratu do Čech. V době té vykonal 17 přednášek o Americe, prodělal 3 konfiskace "Volné Myšlenky" jako její redaktor, dva soudy (jeden z nich odpadl), napsal 6 článků o Americe a 2 brožury o Volné Myšlence. Zajisté utěšená to činnost a můžeme opravdu záviděti krajanům našim ve vlasti tak horlivého, nadšeného i obratného pracovníka, jakých bychom my v Americe velice potřebovali a jehož máme tu tak citelný nedostatek.

Tržní ceny.

Omaha, 16. března, '09.

Pšenice — č. 2. tvrdá, $1.08—1.10; číslo 3, tvrdá, $1.06—1.07½; číslo 4, tvrdá, $1.03—1.05; číslo 3, jarka, $1.07½—1.08½.

Kukuřice — číslo 2, 62—62¼c; číslo 3, 61¾—62¼c; číslo 4, 61¼—61½c; číslo 2, žlutá, 62¼c—62½c; číslo 3, žlutá, 62—62½c; č. 2, bílá, 63¾—64c; číslo 3., bílá, za 63½—63¾c.

Oves — číslo 3, míchaný, 50¾c—51¼c; číslo 3, bílý 51½—52c; č. 4, bílý, 51—51½c; standard, 52—52¼c.

Žito — číslo 2, 74c; číslo 3, po 72½—73c.

Dobří až nejlepší voli $6.25—6.50; dobří $5.75—6.25; méně dobří $4.75—5.75; nejlepší krávy a jalovice $4.75—5.40; dobré $3.70—4.75; méně dobré $2.25—3.70; telata $3.50—7.50.

Prasata $6.10—6.60; ovce $5.00—6.50.

OMAHA.

RESOLUCE.

V uvážení, že neúprosnou smrtí v chladný hrob sklácen byl ve čtvrtek dne 4. března 1909 námi všemi oblíbený a milovaný bratr,

SOKOL RUDOLF FIBINGER,

v uvážení, že zesnulý po více jak sedm roků byl horlivým, svědomitým členem Tělocvičné Jednoty Sokol v Omaze, Nebraska, a že po více jak šest roků vzorně zastával úřad tajemníka sboru našeho, pro jehož dobro, prospěch a čestné jméno vždy úsilovně pracoval, vždy ochotně každé práce jemu svěřené se podjal a také ji provedl a věren stále jsa Tyršovu heslu nehledal ni zisk ni slávu — ba se skromností až příslovečnou odmítal jakákoli pochvalná uznání a ocenění práce své pro Jednotu naši vykonané,

v uvážení, že všem nám drahý a želený bratr, Sokol Rudolf Fibinger, i v životě soukromém přímým, poctivým a šlechetným jednáním svým získal si netajené úcty a vážnosti každého kdo jej znal, takže můžeme bez obavy na něj dorostu našemu jako na vzor poukázati,

v uvážení, že milovaný bratr náš s vroucí láskou věnoval veškeré síly a neobyčejné schopnosti své mimo jiné i vznešenému povolání učitelskému a jako dlouholetý učitel České Svobodné Školy v Omaze tak i ve Schuyler, Neb., s neutuchajícím nadšením i zápalem pro věc dobrou, šlechetnou a krásnou usilovně a přec tak jímavě vštěpoval v srdce a mysl dítek našich lásku k české vlasti, rodné mluvě a úctu k našim velikánům, ochotně doznáváme, že neúmorná snaha jeho plným zdarem korunována byla,

v uvážení, že zesnulý bratr náš, Sokol Rudolf Fibinger, nejen jako člen Jednoty naší a jiných spolků, ale i v životě soukromém byl smýšlením, přesvědčením a jednáním svým výslovně svobodomyslným, přesvědčení a smýšlení toto vždy a v každém případu nepokrytě pronášel, obhájil a uplatnil, proto v uvážení všeho toho

usnášíme se na důkaz naší trvalé lásky a úcty, jakouž všichni k zesnulému bratru, Sokolu Rudolfu Fibingerovi chováme, zanésti tuto resoluci na zvláštní list v zápisní knihu Jednoty naší,

usnášíme se, že postaráme se o postavení vhodného pomníku na rov milovaného bratra našeho, by pomník ten stále pamatoval nás na vše to, co nejen pro nás, ale i pro naši českou osadu, náš dorost, vzdělání a vybavení lidstva z duševní poroby a temnoty Sokol Rudolf Fibinger na prahu nadějného života svého nezištně, oddaně vykonal,

usnášíme se, by resoluce tato v plném znění zaslána byla k uveřejnění časopisům Sokol Americký, Osvěta Americká a Pokrok Západu,

a usnášíme se dále, by doslovný opis resoluce této zaslán byl váženému otci, jakož i sestře paní Johanně Kořiskové a pozůstalým příbuzným drahého bratra našeho, jako projev hluboké úcty a vážnosti, kterouž k nim pro našeho nezapomenutelného Rudolfa Fibingera chováme.

V Omaze, Neb., ve středu dne 10. března, 1909.

J. J. SVOBODA,
J. EM. KROUPA,
VÁCL. BUREŠ,
resoluční výbor.

Za Tělocvičnou Jednotu Sokol, Omaha, Neb.,

K. W. Bartoš, starosta. Karel Špalek, tajemník.

(Pečeť.)

— Mezi občany ve Florence koluje petice v zájmu zřízení poštovní odbočky v onom městě. Očekává se, že kongressník G. M. Hitchcock a senátor Burkett budou je ve Washingtonu v snaze jejich podporovati.

— Velká obchodní budova na 12. a Howard, kde po léta vedla obchod papírnická firma Carpenter Paper Co., nežli se odstěhovala do své vlastní budovy na 9. a Harney, byla v těchto dnech prodána za $100,000 panu Darrovi, který se nedávno přistěhoval do Omahy z Lexington, Neb. Majitelkou budovy byla paní Howardová, vdova po majoru Guy Howardovi, a dcera bývalého soudce J. M. Woolworthа. Rozloha, na níž se budova ona nalézá, je částí bývalého homesteadu Woolworthova.

— Správa zdejší tavírny vyrovnala se smírnou cestou s krajanem Janem Kotěrou, který byl svého času poraněn v onom závodě, a vyplatila mu $3,500. Záležitost ta byla již projednávána u distriktního soudu, i u nejvyššího státního soudu.

— Na dnešní den připadá svátek sv. Patricka, který jest patronem každého loyálního Irčana, a proto musí býti vždy náležitě oslaven. Letos však se to synům zeleného ostrova poněkud pohatilo, an svátek tento připadá na středu, jež jest u katolíků v nynější době dnem postním, a jaká pak je to oslava, když nemůže si člověk dopřát co hrdlo a žaludek ráčí? Avšak snad nebude proto zle, neboť chicagským katolíkům zjednal tamní arcibiskup Quigley dovolení od papeže, že mohou na sv. Patricka najísti se masa do libosti, a podobná vymoženost očekává se i od zdejšího biskupa Scannella. Pít může ovšem každý třeba až do němoty.

— V poděkování rodiny Burešovy při příležitosti jejich stříbrné veselky bylo nemilou náhodou při sázení vynecháno jméno pí. Svojtkové a syna a paní Pecháčové, což tímto opravujeme. Doufáme, že bude sazečskému šotku odpuštěno.

— Pan Karel Urbánek od Linwood byl v Omaze minulý týden. Vyprovázel svoji dceru, paní Emilii Dvořákovou, která jela se svým manželem do Dakoty.

☞ Nejstarším a proto také nejoblíbenějším hostincem v české Praze jest bez odporu hostince řízený po léta pp. Sloupem a Krumlem na rohu 14. a William ul. Kdo v hostinci jich zastavil se jednou, přijde podruhé zase, neboť vždy dostane se mu znamenitého "štofu" a vzorné obsluhy. Na čepu mají stále čerstvý řízný ležák Metzův a co se týče likérů a doutníků, tu dostanete to nejlepší zboží v trhu, neboť Sloup a Kruml žádný "šmejd" nekoupí. Telefon Douglas 7437.

— V díkůvzdání od manželů F. a O. Dvořákových bylo opomenuto vzdáti srdečný dík sboru Vlastislava, J. Č. D., za krásnou kytici květin, což tímto opravujeme.

— Známý lékárník na jižní 13. ulici, pan Emil Čermák, podnikl v minulých dnech velké opravy ve své budově, v níž nachází se též jeho velká a nejmoderněji zařízená lékárna. Zřídil totiž pro celou budovu parní vytápění a elektrické osvětlení, tak že vnitřek lékárny má nyní vzhled opravdu nádherný, zvláště večer, když množství elektrických žárovek vrhá jasné, avšak mírné, oku lahodící světlo po celé rozsáhlé místnosti. Pan Čermák jest podnikavým obchodníkem, a nedá si ujíti jediné příležitosti, aby lékárna jeho mohla býti považována za nejlepší nejen v této části města, nýbrž v Omaze vůbec. Gratulujeme!

— Řád Dobromila, číslo 116, Z. Č. B. J., ve své schůzi dne 14. t. m. usnesl se požádati slečnu Šárku Hrbkovou, profesorku Slovanských jazyků na státní universitě v Lincoln, Neb., o uspořádání jedné přednášky zde v Omaze a zároveň vyzvat všechny damské spolky v Omaze k spolupůsobení, za kterýmžto účelem jim bude dopsáno výborem. Těší nás velice, že řád Dobromila dal podnět k pořádání vzdělavací přednášky. Jest známo, že přednášky slečny Hrbkové jsou velice poučné a též poutavé. Jedna z přednášek bude pořádána v South Omaze dne 4. dubna klubem Komenský, číslo 2.